

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 9Csp/59/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718202764
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Kollárová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8718202764.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudcom Mgr. Nina Kollárová v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanej: I. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/XX, XXX XX E. - J., štátny občan SR, o zaplatenie 10.896,81 eur s príslušenstvom taktó

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 10.896,81 eur, úrok 299,57 eur, úrok z omeškania 4,81 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 11.196,38 eur od 20.04.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti, čo do úroku 7,90 % ročne zo sumy 10.896,81 eur od 20.04.2018 do zaplatenia, žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.05.2018 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 10.896,81 eur, úroku v sume 299,57 eur (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu zosplatenia úveru, úroková sadzba vo výške 7,90 % ročne vyplýva zo zmluvy), úroku z omeškania v sume 4,81 eur (nárok vznikol z neuhradených splátok do dátumu zosplatenia úveru), úroku 7,90 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 10.896,81 eur od 20.4.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 10.896,81 eur a nezaplatených úrokov 299,57 eur od 20.4.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobca odôvodnil žalobu nasledujúcimi skutočnosťami.

Dňa 02.06.2014 uzatvoril žalobca so žalovanou Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 15.000,- eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bola povinná splatiť do 15.05.2024. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti a preto bola listom zo dňa 19.04.2018 vyzvaná na predčasné splatenie poskytnutého úveru do dátumu uvedeného na výzve, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia Druhou upomienkou/Opakovaným upozornením zo dňa 14.02.2018. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej ku dňu predčasného zosplatenia (dňa 19.04.2018) predstavovala 11.289,55 eur a pozostávala z:

- istiny poskytnutého úveru vo výške 10.896,81 eur; do dňa zosplatenia žalovaná uhradila na istine sumu 4.103,19 eur;

- úrokov 299,57 eur (predstavujú dohodnutý úrok v zmysle Zmluvy, ktorý bola žalovaná povinná splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia. Úroková sadzba vo výške 7,90 % p.a. vyplýva zo Zmluvy),

- úrokov z omeškania 4,81 eur (každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a.. Úrok z omeškania bol dohodnutý v Zmluve v zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to v článku Následky porušenia zmluvných povinností: „Ak klient neuhradí úver v lehote splatnosti úveru, je povinný uhradiť z nesplatennej časti úveru popri úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov aj úrok z omeškania, a to až do jej zaplatenia.“).

Žalovaná po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnila žiadnu úhradu.

K uplatneniu úroku z omeškania z nesplatennej istiny a obchodného úroku vyčísleného ku dňu zosplatnenia úveru žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 27.03.2008, sp. zn. 4Cob/62/2007.

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

4. Žalobca ani žalovaná sa na pojednávanie nedostavili (svoju neúčasť ospravedlnili), súd preto podľa § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v ich neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi - Úverovou zmluvou č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 02.06.2014, Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 19.04.2018, upomienkou zo dňa 14.02.2018, Všeobecnými obchodnými podmienkami ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise.

6. Žalovaná na pojednávaní dňa 27.11.2019 uviedla, že predmetnú zmluvu s bankou uzavrela ona, ale peniaze potom čo prišli na účet vybrala a dala tretej osobe D.. T. H. a tá jej sľúbila, že tieto peniaze vráti do dvoch mesiacov, pretože predávala dom. Ale keďže sa to nestalo, bolo sľúbené, že bude každý mesiac splácať tak, ako to Prima banka vyžadovala, čo plnila asi tri roky a pred dvoma rokmi prestala. Robila to tak, že chodila vkladať väčšinou peniaze osobne, teda jednotlivé splátky tak ako sa mal úver splácať. Prišla jej výzva z banky. Riešila to tak, že bola podať trestné oznámenie, pretože sa dozvedela, že takýchto podvodných konaní sa dopustila aj voči iným osobám. Vec je v štádiu vyšetrovania, bola vypočutá ako svedok-poškodený. Následne podala aj žalobu v občianskoprávnom konaní sp. zn. 21C/22/2018, vec bola právoplatne skončená schváleným zmluvou, kde sa dotyčná zaviazala splácať predmetnú sumu v tam určených splátkach. Podala žiadosť o odklad splátok vzhľadom na finančnú situáciu. Žalovaná podala ja návrh na exekúciu, lebo dotyčná ďalej nesplácala. Čiže od žiadosti o odklad splátok už neplatí vôbec nič. Žalovaná aj tak nemá z čoho splácať, pretože je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce od roku 2017. Nemá momentálne žiadny príjem, platia jej len 60,- eur zdravotné poistenie. Pomáhajú jej veľmi rodičia a partner. O splátky ani nemá význam žiadať, pretože jej nemá z čoho ani tú najmenšiu splátku zaplatiť, nevlastní žiaden majetok. Môže akurát tak trvať na tej exekúcii voči dotyčnej osobe.

7. Vykonaným dokazovaním zistil súd nasledujúci skutkový stav.

8. Sporové strany uzavreli dňa 02.06.2014 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX na sumu 15.000,- eur. Keďže žalovaná neplnila svoje povinnosti v zmysle zmluvy, žalobca jej zaslal písomné Opakované upozornenie zo dňa 14.02.2018 a následne Výzvu na predčasné splatenie úveru zo dňa 19.04.2018 s tým, že žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru ku dňu 19.04.2018. Vzhľadom k tomu, že žalovaná uhradila na istine do dňa zosplatnenia sumu 4.103,19 eur, doteraz nesplatený zostatok istiny predstavuje sumu 10.896,81 eur.

9. Podľa § 488 a nasl. Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Záväzky vznikajú najmä zo zmlúv, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

10. Podľa § 497 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom, ktorých je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

14. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

18. Podľa § 517 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní a ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania. Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. V čase od 16.03.2016 do 18.09.2019 bola úroková sadzba ECB v hlavných refinančných operáciách 0,00 % + 5 % k tomu, čo je spolu 5,00 % úrok z omeškania ročne.

19. Úroky patria žalobcovi len do zosplatnenia úveru, po zosplatnení mu patria úroky z omeškania. („... súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania“; uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci 4 Obo 143/98).

20. Zosplatnenie ako jednostranný právny úkon veriteľa (žalobcu) zásadne mení pôvodne dohodnutý úverový vzťah. Dohoda o platení úrokov aj po zosplatnení úveru je odklonom od dispozitívnej normy zákona v neprospech spotrebiteľa.

Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku.

Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely

aplikácie § 3a ods. 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIZ).
(Rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 190/2014)

21. S poskytnutím peňažných prostriedkov sa viaže aj povinnosť platiť úroky z úveru (§ 497 Obchodného zákonníka). Úroky v tomto prípade sú osobitnou peňažnou náhradou, súvisiacou s poskytnutím finančných prostriedkov. S omeškaním s úhradou úroku je možné požadovať platenie úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov (§ 369 v spojení s § 502 Obchodného zákonníka). Ak je dlžník v omeškanií so splnením peňažného záväzku (§ 369 ods.1 Obchodného zákonníka), je povinný platiť z nezaplatených úrokov z omeškania. Pri úrokoch z poskytnutého úveru je možné pri omeškanií požadovať z týchto zmeškaných úrokov úroky z omeškania.
(rozsudok Krajského súdu Prešov vo veci 4Cob/62/2007)

22. Na základe zisteného skutkového stavu, citovanej právnej úpravy a judikatúry súd žalobe žalobcu vyhovel v časti zaplatenia žalovanej istiny 10.896,81 eur, kapitalizovaného úroku v sume 299,57 eur z neuhradených splátok do predčasnej splatnosti úveru a to spolu s úrokom z omeškania uplatneným žalobcom v rámci zákonnej výšky - 5,00 % ročne odo dňa nasledujúceho po dni predčasnej splatnosti úveru, t. j. od 20.04.2018 do zaplatenia (úrok z omeškania teda patrí žalobcovi zo sumy 11.196,38 eur = 10.896,81 eur + 299,57 eur). Do predčasnej splatnosti úveru (t.j. do 19.04.2018) priznal súd žalobcovi kapitalizovaný úrok z omeškania v sume 4,81 eur. (výrok I.)

Pokiaľ si žalobca uplatnil ešte aj 7,90 % zmluvný úrok zo sumy 10.896,81 eur od 20.04.2018 do zaplatenia, v tejto časti súd ďalej žalobu žalobcu ako neodôvodnenú a odporujúcu platnej právnej úprave zamietol (výrok II.). Zosplatením úveru sa z doterajšieho úveru stal peňažný dlh, ktorý žalovaná dlhuje žalobcovi a preto žalobca nemôže žalobou naďalej žiadať od žalovanej plnenie podľa pôvodne dojednaných zmluvných podmienok a z pôvodne dojednanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože tento zmluvný vzťah platil do zosplatenia a po ňom ide medzi účastníkmi o záväzkový vzťah o zaplatenie dlžnej peňažnej sumy s prísl. Okrem toho je žalovaná chránená podľa zákonných ustanovení § 52 a násl. Občianskeho zákonníka ako spotrebiteľ s tým, že uplatnenie duplicitných úrokov je podľa § 39a Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.6.2014, absolútne neplatné. Keďže došlo k zosplateniu z vôle žalobcu, zmenil sa pôvodný zmluvný vzťah medzi sporovými stranami a žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi vyčíslený peňažný dlh spolu so zákonnou výškou úroku z omeškania podľa občianskoprávných predpisov a iný nárok žalobcu je nedôvodný a odporuje platnej právnej úprave. V závere súd k námietkam žalovanej poznamenáva, že skutočnosť, či a komu ona odovzdala finančné prostriedky po uzavretí zmluvy a poskytnutí finančných prostriedkov jej zo strany žalobcu, nie je v tomto konaní právne relevantná.

23. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Podľa citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol o náhrade trov konania a priznal žalobcovi, ktorý mal neúspech v pomerne nepatrnej časti, ich náhradu voči žalovanej v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).